

## プロジェクトワークにおける学習者の個人評価について

三浦 多佳史

日本語教育の世界で近年盛んに試みられるようになってきたプロジェクトワークであるが、活動実施後の個人評価についてはどのように考えればいいのかであろうか。特に中等教育課程や大学など公的な教育機関で実施した場合、学期末には成績の提出を求められるのが普通である。従来の到達目標達成度を図るためのアチーブメントテストでは、プロジェクトワークのような活動を客観的に評価するのは難しい。では学習者がプロジェクトワークによって得た成果の数値的な評価には、どのような方法があるのだろうか。

筆者はタイ、ピッサヌローク市のナレースワン大学で、プロジェクトワークにおける学習者の総括的評価を筆者なりの尺度で試みた。このプロジェクトワークは日本の会社について調査し、発表するというもので、約2カ月、20時間程度をかけて行われた。文献調査や当地の日系企業を訪問してのインタビューなど、様々な活動によって情報を収集したあと、全員の前で発表することを最終目標とした。

評価を行うにあたっては、目標活動の一側面のみをとらえて評価するのではなく、活動の全過程にわたって評価した。そうすることにより、学習者が自律的に学ぼうとする態度や、積極的に日本語を使用する姿勢なども併せて評価できると判断したのと、学習者の準備活動こそがプロジェクトワークの成果の大部分を占めているのではないかと思われたからである。

## การประเมินผลผู้เรียนที่ทำโปรเจกต์เวิร์คเป็นรายบุคคล

MIURA Takashi

ในระหะหลังวงการศึกษานานาชาติได้มีการนำโปรเจกต์เวิร์คมาทดลองใช้กันอย่างแพร่หลาย แต่ทว่าการประเมินผลผู้เรียนเป็นรายบุคคลหลังจากได้ทำกิจกรรมแล้ว ควรจะประเมินอย่างไร โดยเฉพาะกรณีการทำโปรเจกต์เวิร์คในสถาบันการศึกษาที่เป็นของรัฐ อย่างเช่น โรงเรียนมัธยม หรือมหาวิทยาลัย ที่ปกติจะต้องส่งคะแนนในปลายเทอม จากการสอบวัดผลการเรียน (achievement test) ที่ผ่านมา การประเมินผลกิจกรรมอย่างโปรเจกต์เวิร์คด้วยสายตาที่เป็นกลางนั้น เป็นสิ่งที่ทำได้ยากยิ่ง ถ้าเช่นนั้นในการประเมินผลให้เป็นค่าทางตัวเลขของผลลัพธ์ของผู้เรียนที่ได้จากการทำโปรเจกต์เวิร์ค จะมีวิธีการเช่นไร

ผู้เขียนได้ทดลองการประเมินผลโดยรวมของนิสิตที่ทำโปรเจกต์เวิร์คในมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ จังหวัดพิจิตร ประเทศไทย โดยใช้วิธีการวัดประเมินในแบบฉบับของผู้เขียนเอง โปรเจกต์เวิร์คที่ทำนี้ เป็นโปรเจกต์เวิร์คที่ให้นักศึกษาสำรวจเกี่ยวกับบริษัทญี่ปุ่น และให้ออกมารายงาน ซึ่งใช้เวลาประมาณ 2 เดือนหรือ 20 ชั่วโมง และได้วางเป้าหมายสุดท้าย โดยให้นิสิตออกมารายงานต่อหน้าทุกคน หลังจากที่ได้เก็บข้อมูลที่ได้มาจากการทำกิจกรรมต่างๆ อย่างเช่น การสำรวจโดยการทำแบบสอบถาม การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โดยการเข้าเยี่ยมชมบริษัทในเครือญี่ปุ่น เป็นต้น

ในการประเมินผล มิได้ประเมินโดยพิจารณาจากส่วนใดส่วนหนึ่งหรือด้านใดด้านหนึ่งของกิจกรรมเป้าหมาย แต่ได้ประเมินโดยพิจารณาทั้งขบวนการของกิจกรรม จากการทำเช่นนี้ เนื่องจากได้พิจารณาเห็นว่าสามารถประเมินค่าที่ของนิสิตที่พยายามเรียนรู้โดยการดูแลตนเอง รวมถึงถึงลักษณะการใช้ภาษาญี่ปุ่นอย่างกระตือรือร้นได้ และเพราะมองเห็นว่ากิจกรรมการเตรียมการของนิสิตต่างหากที่เป็นผลส่วนใหญ่ของโปรเจกต์เวิร์คมิใช่หรือ